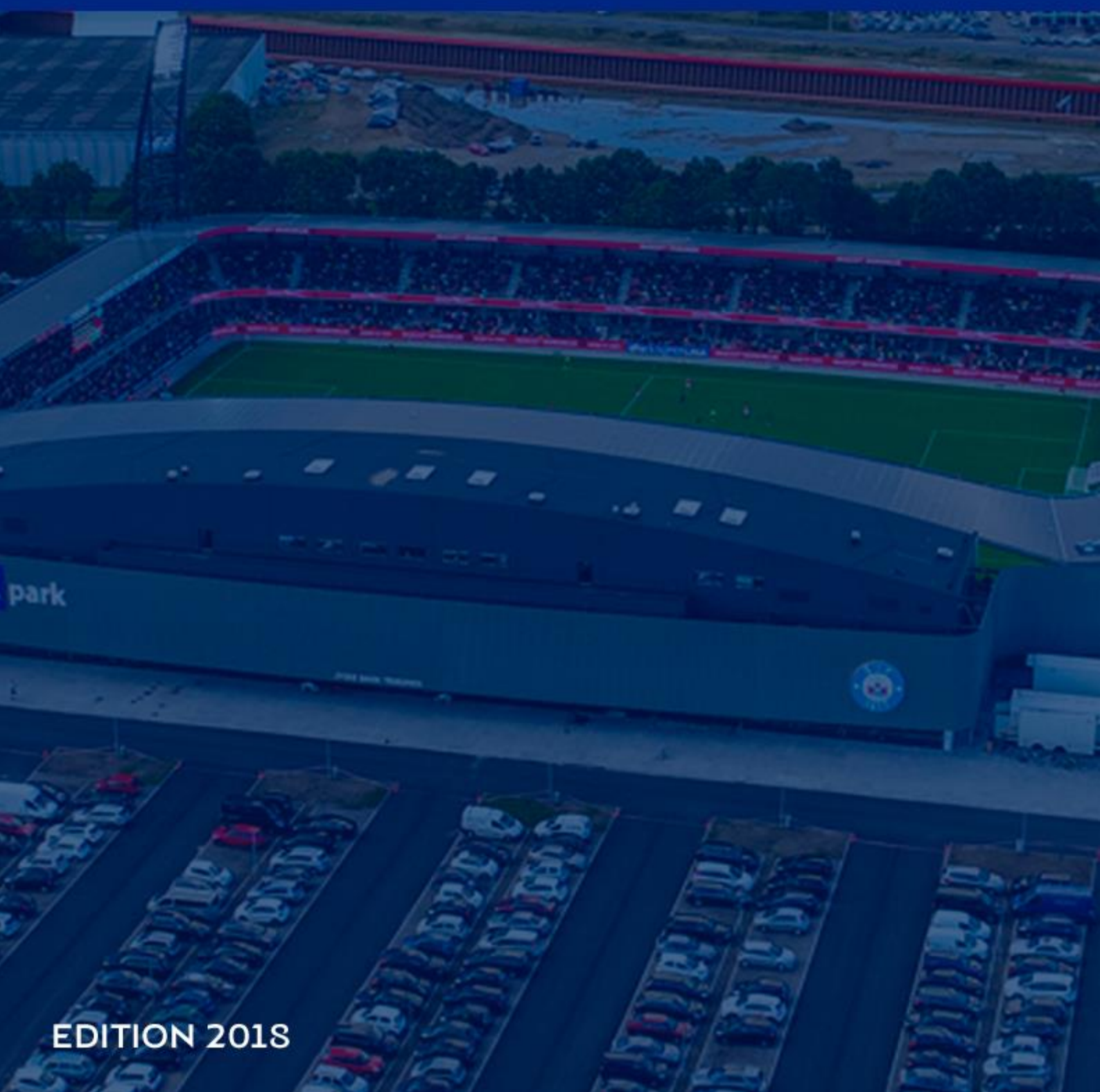

KRAV TIL DANSKE FODBOLDSTADIONER

EDITION 2018

DIVISIONSFORENINGEN

Divisionsforeningens

Krav til danske fodboldstadioner

Superligaen
1. division
2. division

Udgave 2018

Indledning

Formål:

Dette dokument omfatter de krav til danske fodboldstadioner, der er gældende for afviklingen af kampe i Superligaen, 1. division og 2. division.

Hensigten er at samle kravene til danske fodboldstadioner fra klublicenssystemet, *Divisionsforeningens cirkulære om Sikkerhed og orden på stadions* samt det seneste hæfte *Krav til danske fodboldstadioner* for at skabe overskuelighed mhp. at sikre efterlevelse af kravene og forbedring af kvalitet og standarder på danske stadions og for at forberede klubberne på en eventuel tilpasning i forhold til internationale kampe og oprykning.

Klubber og stadionejere bør nøje gennemgå kravene for at sikre compliance f.s.v.a. kampe i de tre øverste rækker i Danmark samt ved aktuel eller forventet deltagelse i internationale kampe afholdt af UEFA. Der henvises desuden til de øvrige relevante regelsæt. Ved uoverensstemmelse mellem nærværende dokument og disse har de øvrige regler, herunder klublicenssystemets regler og cirkulæret om Sikkerhed og orden på stadions, forrang. Ved tvivlsspørgsmål bedes henvendelse rettet til Divisionsforeningens administration.

Opstilling:

Kravene til fodboldstadions i de tre øverste rækker i dansk fodbold optræder i vilkårlig rækkefølge: 1. Stadion, 2. Spillepladsen (banen), 3. Sikkerhedsforhold, 4. Forhold for kampens aktører, 5. Tilskuerforhold og 6. Presseforhold.

1. Stadion

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
1	Naturlig aflukning af stadion (hegn, beplantning eller bygninger)	Ja	Ja	Nej/Ja*	* Kun ved højrisikokampe i 2. division; Snor er ikke tilstrækkeligt
2	Tilskuerkapacitet	10.000/6.000*	4.000	1.500	* I Superligaen skal stadion have en kapacitet på 10.000 tilskuere, heraf 3.000 individuelle siddepladser <i>eller</i> være et lukket stadion med en kapacitet på 6.000 tilskuere, heraf 4.000 individuelle siddepladser
3	Siddepladser	3.000/4.000*	300	Nej	Se direkte ovenfor
4	Sædernes udformning	Sæder skal være anatomisk formet med 30 cm ryglæn, nummeret og fastgjort til gulv; Siddepladser bør være overdækkede	Sæder skal være anatomisk formet med 30 cm ryglæn, nummeret og fastgjort til gulv; Siddepladser bør være overdækkede	Ikke krav om sæder, men hvis der er sæder, skal de være anatomisk formet med 30 cm ryglæn, nummeret og fastgjort til gulv; Siddepladser bør være overdækkede	
5	Lysanlæg	Min. 1.000 lux lodret mod hovedkameraet eller 1.200 lux vandret;	Min. 1.000 lux lodret mod hovedkameraet eller 1.200 vandret **	250 lux ved aftenkampe, ellers ingen krav; vær dog opmærksom på krav i	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.10 for specifikation af krav

		Anbefaling 1.400 lux lodret*		Pokalturneringen for Herrer	** Se 1. divisionslicens pkt. 7.4.7 for specifikation af krav
6	Nødstrømforsyning	Nej*	Nej*	Nej*	Dog krav om nødstrømforsyning i UEFA's kampe, der som min. kan belyse spillepladsen med en lysstyrke på 2/3 af det normale
7	Resultattavle og ur	2 tavler med ur og stilling, resultatformidling, meddelelser	1 tavle med ur og stilling	1 tavle med ur og stilling	
8	Opfyldelse af myndighedskrav	Ja	Ja	Ja	Stadion skal opfylde de på tidspunktet for etablering gældende krav til byggetilladelse; Nyopførelser skal opfylde almindelige krav og regler, herunder Byggelov og Bygningsreglement
9	Strømforsyningskilde	Ja, 1	Ja, 1	Nej	
10	Højtalere og lyd	Ja	Ja	Ja	Varslingslyd kan desuden kræves af Beredskabsmyndighederne
11	Hjertestartere og samaritter	Ja*	Nej, men anbefales	Nej, men anbefales	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.5
12	Overdækning af tribuner	Anbefales*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.7; Bliver et A-krav i 2028
13	VIP lounge	Anbefales, 300 siddepladser*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.9.3 for specifikation

14	Belysning og belægning rundt om stadion	Anbefales*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.11
15	Storskærm	Anbefales*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.12 for specifikation
16	Skærme på stadion	Anbefales*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.12 for specifikation
17	Scannings-system til elektroniske og mobilbilletter	Ja*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.16
Særlige forhold vedrørende udebaneafsnittet					
18	Tilskuerkapacitet i udebaneafsnit	Minimum 1.000*	Nej	Nej	* Kapaciteten skal kunne skaleres op og ned alt afhængig af en række forhold
19	Overdækning af udebaneafsnit	Udeholdets tilskuere skal tilbydes et overdækket afsnit, hvis det samme tilbydes den arrangerende klubs egne stemningsskabende tilskuere*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.14
20	Placering af udeholdets tilskuere	Begge klubbers stemningsskabende tilskuere skal kunne se hinanden på stadion; Udeholdets tilskuere må ikke placeres på samme tribune som hjemmeholdets stemningsskabende	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.10

		de tilskuere; Hvis hjemmeholdet har ståpladser, skal mindst halvdelen (min. 500) af udeholdets tilskuere tilbydes det samme Såfremt hjemmeholdets stemningsskabende tilskuere placeres tæt på banen, skal udeholdets tilskuere tilbydes det samme*			
21	Fysisk salg af billetter til udebaneafsnit	Skal på kampdagen ske fra bod placeret ved det tildelte udebaneafsnit, uden at udebane-tilskuerne skal passere hjemmeholdets*	Nej	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 7.4.15.2
22	Fanmuligheder i udebaneafsnit	Adgang iht. Superligaens TIFO-standard, mindst et Capotårn, fremtrædende banner-plads, synlig storskærm (<i>de stadions som har en storskærm</i>)*	Nej	Nej	Se Superliga-licens pkt. 7.4.15.4

2. Spillepladsen (banen)

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
23	Banestørrelse	105 x 68 m	105 x 68 m	105 x 68 m	
24	Banens overflade	Naturlig græs eller kunstgræs	Naturlig græs eller kunstgræs	Naturlig græs eller kunstgræs	Kunstgræsplæner skal opfylde de internationale krav og standarder herfor, FIFA Quality PRO Field, og skal være godkendt af Divisionsforeningen
25	Græsareal (sikkerhedsafstand)	Ja, 111 x 72 m	Ja, 111 x 72 m	Ja, 111 x 72 m	Sikkerhedsafstanden skal overholdes (2 m på langsider, 3 m bag baglinier); Sikkerhedsareal kan være andet materiale end græs, dog ingen skarpe kanter eller niveauforskelle tilladt
26	Afgræsning af banen med hegn eller rækværk	Ja	Ja	Ja	Snor er ikke tilstrækkeligt
27	Varmeanlæg under spillepladsen	Ja	Ja*	Nej	* Se 1. divisionslicens pkt. 7.4.8
28	Spillerbokse	Ja, til 2 x 13 personer	Ja, til 2 x 12 personer	Ja, til 2 x 6 personer	Overdækket, beskyttet bagud; Ikke krav om varme
29	Opvarmningsareal for holdene før kampen	Ja	Ja	Nej	Enten på kampbanen eller et areal uden for stadion

30	Plejeplan/ Vedlige- holdelsesplan	Ja	Ja	Ja	Plejeplan: Årsligt Vedligeholdelses- plan: Ugentligt/dagligt
----	--	----	----	----	---

3. Sikkerhedsforhold

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
31	Krav til farveinddeling af offentlige gange, trapper og låger	Ja*	Ja*	Nej	* Se nærmere i licens for Superligaen hhv. 1. division pkt. 7.4.3
32	Krav til udgangsdøre og udgangslåger samt bemanding heraf	Ja*	Ja*	Nej	* Se nærmere i klublicens for Superligaen hhv. 1. division pkt. 7.4.3
33	Separering af tilskuere	Udeholdets tilskuere skal tilbydes et specifikt og afgrænset tilskuerafsnit*	Nej	Nej	Adgangsforhold på stadion samt parkeringsforhold; Se Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 4.1, a, for nærmere uddybning
34	Sikkerhedschef	Ja	Ja	Nej	Krav om gennemførelse af Divisionsforeningens uddannelser for sikkerhedschefer eller kompetencebevis, jf. Superliga-licens pkt. 8.4.12 og 1. divisions-licens pkt. 8.4.11
35	Kontakt til lokale myndigheder og politi	Ja	Ja	Ja	Se Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 9.1
36	Beredskabsplan	Ja*	Ja*	Nej	* Se Cirkulære om sikkerhed og orden

					på stadions § 9.3; Se Superliga-licens pkt. 7.4.4
37	Evakueringsplan	Ja*	Ja*	Nej	* Se Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 9.4; Ved lyn/tordenvejr for tilskuere placeret på tribune uden tag
38	Autoriserede kontrollører	Ja	Ja	Ja	Krav om gennemførelse af Divisionsforeningens uddannelse for kontrollører
39	Kontrolrum med udsyn over stadion samt video-overvågning	Ja*	Nej	Nej	* Yderligere krav til overvågning af udebaneafsnittet. Se Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 4, g.
40	Sikring af spiller- og dommerpassage ved ankomst/afgang til/fra stadion samt fra/til omklædning og bane	Ja	Ja	Ja	Separat adgang til stadion
41	Finmasket net omkring udebaneafsnit	Ja*	Nej	Nej	Se kravspecifikation og dispensationsmulighed i Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 4, d.
42	Superligaens fælles ordensreglement	Skal hænge synligt ved alle indgange til stadion	Nej	Nej	Se mere i Cirkulære om sikkerhed og orden på stadions § 5

43	Indkørselsmulighed for ambulance	Ja	Ja	Ja	
44	Sektionering/ adskillelse og separat adgang for udeholdet	Ja	Ja, ved højrisikokampe	Ja, ved højrisikokampe	Se UEFA Regu. art. 15.1
45	Beskyttet parkering for udeholdets spillerbus	Ja, ved indhegning eller anden form for fysisk sikring	Nej	Nej	

4. Forhold for kampens aktører

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
46	Omklædning: Spillere	Separat omklædning til hvert hold á min. 50 m2. Ens basalt udstyr til min. 25 personer; Sikkert - tæt på banen	Separat omklædning til hvert hold á min. 50 m2. Ens basalt udstyr til 18-20 personer; Sikkert - tæt på banen	Separat omklædning til hvert hold, 18-20 personer; Plads til udstyr; Sikkert - tæt på banen	Tilhørende toilet med min. 2 toiletter, min. 6 brusere og 25 siddepladser, massagebænk til hvert hold, lockers, taktikboard; Et separat omklædningsrum pr. hold til trænerne anbefales, tæt på spillerne med mulighed for aflåsning
47	Omklædning: Dommere	Separat omklædningsrum med bad og toilet, min. 12 m2	Separat omklædningsrum med bad og toilet, min. 12 m2	Separat omklædningsrum med bad og toilet	Ekstra omklædningsrum, hvis begge køn er repræsenteret; Bør min. indeholde 1 bord og 4 stole
48	Lægerum	Separat lokale - tæt på spillerne	Separat lokale - tæt på spillerne	Separat lokale - tæt på spillerne	
49	Lokale til dopingkontrol	Separat lokale - toilet, venterum	Separat lokale - toilet, venterum	Skal kunne anvises i stadionområdet	Skal indeholde toilet, rindende vand, 1 bord, 5 stole og et køleskab
50	Lokale til delegeret	Ja*	Nej	Nej	Bør indeholde min. et bord og 2 stole

5. Tilskuerforhold

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
51	Fankoordinator	Ja*	Nej, men anbefales	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 8.4.14
52	Handicap-ansvarlig	Ja*	Nej, men anbefales	Nej	* Se Superliga-licens pkt. 8.4.13
53	Modtager-person i udebaneafsnit	Ja	Nej	Nej	
54	Fan-orienteret information på hjemmeholdets hjemmeside	Ja*	Nej	Nej	* Information om billetsalg, parkering, bodforhold, etc.
55	Toiletforhold	Stadion skal være forsynet med et tilstrækkeligt antal toiletter til alle tilskuerafsnit	Stadion skal være forsynet med et tilstrækkeligt antal toiletter til alle tilskuerafsnit	Stadion skal være forsynet med et tilstrækkeligt antal toiletter til alle tilskuerafsnit	Anbefaling: 1D, 1H, 1U pr. 200 tilskuere; Lejede mobile toiletter accepteres
56	Handicapforhold	Særlig indgang – 10 pladser min.	Særlig indgang, pladser skal anvises	Indgang og pladser skal anvises	Uhindret adgang og udsyn; Nemme at finde; Nemt tilgængelige; Se anbefaling
57	Handicaptoulet	1 handicaptoulet	1 handicaptoulet	1 handicaptoulet	Minimumskrav; Anbefales at dette er tæt på handicappladserne på stadion
58	Handicapforhold i udebane-afsnittet	I udeholdets afsnit skal tilbydes den samme tilgængelighed og adgang for handicappede og kørestolsbrugere, som tilbydes i hjemmeholdets	Nej	Nej	Jf. A-krav i Superliga-licens pkt. 7.4.10.2, som også gælder f.s.v.a. handicappede og kørestolsbrugere

		stemningsskabende afsnit*			
59	Billetsystem	Ja, mobilt, elektronisk og kontant/kort	Ja	Billet eller kontant efter eget valg	Billetsalgssteder skal tydeligt skiltes

6. Presseforhold

Nr.	Krav	Superliga	1. division	2. division	Bemærkninger til kravet
60	Journalist-pladser	20 pladser med arbejdsmuligheder	6 pladser med arbejdsmuligheder	Nej	Så vidt muligt med bord og strømstik
61	Opdeling mellem TV, radio og skrivende medier	Anbefales	Nej	Nej	
62	Særlig parkering tæt på stadion	Anbefales, hvis muligt	Anbefales, hvis muligt	Nej	
63	Egen indgang	Anbefales	Nej	Nej	
64	Egen kontrollør	Anbefales*	Nej	Nej	* Kan være en fælles kontrollør for journalister, VIP'er og sponsorer
65	Placering til kampen	Adskilt fra VIP'er og sponsorer*	Nej	Nej	* Med ugeneret udsyn og så vidt muligt midt for banen
66	Presserum/arbejdsrum	Eget lokale, der kan låses eller være under opsyn under hele kampen	Eget lokale anbefales	Nej	
67	TV-monitorer i presselokalet mv.	TV-monitorer anbefales	TV-monitorer anbefales	Nej	
68	Mixed zone til interview mm.	Mixed zone	Mixed zone ønskeligt	Nej	
69	Fotografer - arbejdsmuligheder	Plads til 5-6 fotografer	Plads til 2-3 fotografer	Nej	
70	Hjælpeudstyr	Skamler og veste til rådighed	Skamler og veste til rådighed	Nej	Fotografer skal forblive i det anviste område og må ikke

					bevæge sig rundet om banen under kampen
71	Videoplatform	Fastmonteret og overdækket på min. 10 m2	Fastmonteret og overdækket på min. 4 m2	Nej	
72	Internet-forbindelse	Trådløs forbindelse på pressepladser	Nej	Nej	

Generelle bestemmelser

UEFA-krav:

UEFA har fastsat kravene til stadions, hvorpå internationale kampe skal afvikles. På enkelte punkter stilles der højere krav end de krav, Divisionsforeningen stiller til Superliga- og 1. divisions stadions, hvorfor klubber, som forventer deltagelse i Champions League eller Europa League skal sætte sig nøje ind i disse kravforskelle. Der henvises i den forbindelse til UEFA's regulativer for den pågældende turnering.

Divisionsforeningens krav:

Stadionkravene er fastsat af Divisionsforeningens bestyrelse som en del af klublicenssystemet og gælder for kampe i hhv. Superligaen, 1. division og 2. division. For kampe i Pokalturneringen gælder, at hjemmeholdets stadion skal leve op til de krav, som hjemmeholdet er underlagt i den almindelige turnering i Herre-DM. Ved eventuelle såkaldte højrisiko-kampe træffes aftale mellem arrangør (hjemmeholdet) og administrator (Divisionsforeningen).

Fremtidig udvikling af kravene:

Kravene til danske fodboldstadions er under løbende revision, bl.a. med udgangspunkt i kravændringer i de internationale regelsæt eller på grund af teknologiske nyskabelser og udvikling samt ud fra ønsket om en generelt forbedret standard. Derfor må det på det kraftigste tilrådes klubber og stadionejere med bygge- eller ombygningsplaner at rette henvendelse til Divisionsforeningen for at sikre sig de seneste oplysninger på området.

Dispensationsansøgning:

Dispensationsansøgning for 2. division skal være DBU i hænde mindst én måned før starten af det turneringsår, der søges dispensation for. En sådan ansøgning skal indsendes på Divisionsforeningens særlige skema hertil, som findes bagerst i dette dokument. Der skal indsendes ét skema pr. krav, der søges dispensation for. Bemærk, at der er krav, der ikke kan dispenseres fra.

Dispensationer for øvrige turneringer sker i henhold til bestemmelserne i DBU's klublicenssystem.

Dispensation:

Dispensationer, der imødekommes, gives som udgangspunkt kun af ét års varighed. Dispensationer gives kun én gang til oprykkende klubber og gives således ikke igen ved oprykning til samme række. Dispensationer ud over ét år vil kun blive givet, såfremt opfyldelsen af det krav, der søges dispensation fra, er i gang eller kan sandsynliggøres inden for det følgende år. Der kan i nogle tilfælde blive tale om, at der knyttes særlige betingelser til forlængelse af dispensationer.

Dispensation skal altid søges, således at DBU kan have overblik over, hvilke mangler der er på de forskellige stadions.

Løbende kontakt:

DBU og Divisionsforeningen vil holde sig i kontakt med klubberne og stadionejerne, dels for at hjælpe som konsulent omkring opfyldelsen af kravene, dels for at se til, at kravene efterleves.

Hvis kravene ikke opfyldes:

Såfremt krav, der ikke kan dispenseres fra, ikke opfyldes, kan det pågældende stadion ikke anvendes, før forholdene er bragt i orden. Der skal således træffes aftale om et alternativt spillested. Sanktioner såsom påtale, indskærpelse og stigende bøder kan og vil blive bragt i anvendelse ved permanent eller lejlighedsvis manglende overholdelse af krav, overtrædelse af tidsfrister eller manglende ansøgning om dispensation, hvor en sådan er påkrævet.

Ikrafttrædelse:

Kravene vedr. Superligaen og 1. division har været gældende siden den 1. juli 2003, og kravene vedr. 2. division siden den 1. juli 2005. De nuværende krav er vedtaget af Divisionsforeningens bestyrelse den 15. november 2018 med ikrafttrædelse pr. 1. december 2018.

Dispensationsansøgning – 2. division fra Divisionsforeningens stadionkrav

Klub: _____

I relation til Divisionsforeningens stadionkrav, jf. hæftet *Krav til danske fodboldstadioner og Cirkulære om sikkerhed og orden på stadion*, søges der dispensation fra følgende:

Krav nr.: _____

Dispensation søges for sæsonen: _____ / _____

Klubbens bemærkninger til dispensationsansøgningen – herunder en eventuel plan for opfyldelse af kriterierne i henhold til Divisionsforeningens krav:

Dispensationsansøgningen skal være Divisionsforeningens administration i hænde senest en måned før turneringsårets start, dvs. senest den 1. juni forud for det turneringsår, for hvilket der søges om dispensation.

Spørgsmål vedr. dispensation kan rettes til Divisionsforeningens administration.

Skemaet er udfyldt af: _____

Tlf.nr. (dagtimerne): _____

Dato: _____ Underskrift: _____